

BAB-2709

Seat No. _____

M. S. W. (Sem. - II) Examination

April / May - 2014

**M.S.W. - 214 : Political Economy &
Development**

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

૧ ૩૦૦ શબ્દોમાં જવાબ આપો : ૨૮

(અ) મિશ્ર અર્થતંત્રનો ખ્યાલ આપી તેનાં લક્ષણોની સમજૂતી આપો. ૧૪

અથવા

(અ) આંતરરાષ્ટ્રીય નાણાભંડોળનાં કાર્યોની વિસ્તૃત છણાવટ કરો. ૧૪

(બ) ભારતમાં થયેલા આર્થિક સુધારાની ઐતિહાસિક સમીક્ષા કરો. ૧૪

અથવા

(બ) ભારત દેશના બંધારણના મૂળભૂત અધિકારોની સમજૂતી ૧૪
આપી, તેના મહત્વને સમજાવો.

૨ ૨૦૦ શબ્દોમાં જવાબ આપો : (ગમે તે બે) ૨૦

(૧) બજારતંત્રના થતાં લાભ અને ગેરફાયદાની સમજૂતી આપો.

(૨) ગરીબીની વ્યાખ્યા આપી, ભારતમાં ગરીબીની સમસ્યાની સમજૂતી આપો.

(૩) આંતરરાષ્ટ્રીય બેંકના ઉદ્દેશ્યો જણાવી તેની કામગીરીનું મૂલ્યાંકન કરો.

(૪) રાજકીય અર્થતંત્રનો ખ્યાલ આપી, તેની ઉપયોગિતા સમજાવો.

૩ ટૂંકમાં જવાબ આપો : (ગમે તે છ)

૧૨

- (૧) માનવ અધિકારની વ્યાખ્યા આપો.
- (૨) ખાનગીકરણનો મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય કયો છે ?
- (૩) GATTનું પુરું નામ આપો.
- (૪) બજારતંત્રમાં કયું તત્ત્વ અનોખી કામગીરી બજાવે છે ?
- (૫) અતિગરીબ કોને ગણવામાં આવે છે ?
- (૬) આર્થિક વિકાસનો ખ્યાલ કોની સાથે સંકળાયેલો છે ?
- (૭) બંધારણનો કયો વિભાગ મૂળભૂત અધિકારોને લગતો છે ?
- (૮) The Philosophy of Poverty પુસ્તકના લેખક કોણ છે ?

૪ યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો :

૧૦

(૧) નીચે પૈકી ડંકેલ ખરડામાં આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારને લગતી_____ દરખાસ્તો મૂકી હતી.

(A) ૨૬ (B) ૨૭

(C) ૨૮ (D) ૩૦

(૨) આર્થિક વિકાસ આર્થિક વૃદ્ધિનું _____ છે.

(A) પરિણામ (B) કારણ

(C) સાધન (D) પરિમાણ

- (૩) નીચે પૈકી માનવ અધિકારોના મુસદ્દા ઘડવા માટે કોના અધ્યક્ષપદે એક સમિતિની રચના કરવામાં આવી હતી ?
- (A) વિન્સેન્ટ ચર્ચિલ
 (B) જહોન એફ. કેનેડી
 (C) શ્રીમતી રૂઝવેલ્ટ
 (D) શ્રીમતી એલિઝાબેથ હિક્સ
- (૪) નીચે પૈકી ભારતની બંધારણ સભાના અધ્યક્ષ હતા.
- (A) ડૉ. ભીમરાવ આંબેડકર
 (B) પંડિત જવાહર નહેરુ
 (C) સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ
 (D) ડૉ. રાજેન્દ્ર પ્રસાદ
- (૫) આર્થિકવૃદ્ધિની પ્રક્રિયામાં શું બદલાય છે ?
- (A) અર્થતંત્રનું માળખું
 (B) લોકોનાં મનોવલણો
 (C) રાષ્ટ્રીય આવક
 (D) ત્રણેયમાંથી એક પણ નહીં
- (૬) નીચે પૈકી ભારતીય બંધારણના અનુચ્છેદ હેઠળ વાણી અને અભિવ્યક્તિની સ્વતંત્રતા આપવામાં આવી છે.
- (A) અનુચ્છેદ-૧૬
 (B) અનુચ્છેદ-૧૭
 (C) અનુચ્છેદ-૧૮
 (D) અનુચ્છેદ-૧૯
- (૭) ભારતમાં પ્રથમ ખાનગીકરણ ક્યારે થયું ?
- (A) ૧૯૯૨
 (B) ૧૯૯૫
 (C) ૧૯૯૭
 (D) ૧૯૯૯

- (૮) નીચે પૈકી Principles of Political Economy પુસ્તકના લેખક કોણ છે ?
- (A) માલ્થસ (B) એડમ સ્મિથ
(C) હેરોડ ડોગર (D) ઓસ્કાર લેન્જ
- (૯) ઈન્ટરનેશનલ ડેવલપમેન્ટ એસોસિયેશનની સ્થાપના ક્યારે થઈ ?
- (A) ૧૯૪૬ (B) ૧૯૫૪
(C) ૧૯૫૮ (D) ૧૯૬૦
- (૧૦) સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘે કેટલા માનવ અધિકારો આપ્યા છે ?
- (A) ૨૬ (B) ૨૭
(C) ૨૮ (D) ૨૯

ENGLISH VERSION

1 Answer in three hundred words :

- (a) Discuss the concept of mix economy and elaborate its characteristics. 14

OR

- (a) Explain in detail the functions of International Monetary Fund (IMF). 14
- (b) Evaluate the historical of economic reforms implemented in Indian economy. 14

OR

- (b) Describe the fundamental rights given to citizen of India in our constitution and explain its importance. 14

- 2** Answer the questions in 200 words : (any two) **20**
- (1) Giving concept of market system, describe its advantages and disadvantages.
 - (2) Define the poverty, describes its problems in India.
 - (3) Giving objectives of international bank, evaluate its performance.
 - (4) Giving concept of political economy, describes its usefulness.

- 3** Answer the questions in short : (any six) **12**
- (a) Define human rights.
 - (b) Main aim of privatization.
 - (c) Give full form of GATT.
 - (d) Which factor play crucial role in market system ?
 - (e) Who is considered very poor ?
 - (f) With whom the concept of economic development is connected ?
 - (g) Which part of Indian constitution is concerned with fundamental rights ?
 - (h) Who is the author of the book "THE PHILOSOPHY OF POVERTY" ?

- 4** Write the answer choosing appropriate option : **10**
- (1) The _____ number of proposals of international trade were included in Duncal Act.
(A) 26 (B) 27
(C) 28 (D) 30

- (2) The economic development is _____ of economic growth.
- (A) Parameter (B) Result
(C) Cause (D) Tool
- (3) Under whom chairmanship the human rights agenda formation committee was formed ?
- (A) Vincent Churchill (B) John F. Kennedy
(C) Smt. Roosevelt (D) Elizabeth Hicks
- (4) Who was the chairman of Indian Constitution Formation Committee ?
- (A) Dr. Bhimrav Ambedakar
(B) Pandit Jawaharlal Nehru
(C) Sardar Vallabhabhai Patel
(D) Dr. Rajendra Prasad
- (5) What is being changed in the process of economic development ?
- (A) The structure of economy
(B) People's attitude
(C) National income
(D) None of the above
- (6) Under which Article of Indian Constitution the freedom of speech is given to all citizen ?
- (A) Article 16 (B) Article 17
(C) Article 18 (D) Article 19

- (7) In which year the first privatization implemented ?
- (A) 1992 (B) 1995
 (C) 1997 (D) 1999
- (8) Who is the author of the book titled "PRINCIPLES OF POLITICAL ECONOMY".
- (A) Malthus (B) Adam Smith
 (C) Harold (D) Oscar Lange
- (9) When the International Development Association was founded ?
- (A) 1946 (B) 1954
 (C) 1958 (D) 1960
- (10) How many human rights are approved by United Nations ?
- (A) 26 (B) 27
 (C) 28 (D) 29
-